

DS. B. JONGENEEL
APELDOORN

Met onze pijn bekend

In de Bijbel hoort het woord 'geweld' eigenlijk niet thuis. Het kwam in het paradijs niet voor en zal ook op de nieuwe aarde en in de nieuwe hemel geen plaats hebben. Geweld hangt in de Bijbel samen met verwoesting en goddeloosheid, en zal tot aan de wederkomst haar zondige spoor blijven trekken. Soms zelfs van generatie op generatie, zoals dit bij huiselijk geweld het geval kan zijn.

Naast geweldsuitbarstingen wereldwijd, komt het helaas ook dichtbij voor. In de thuissituatie, binnen familiekringen, in gezinnen of huwelijken; plaatsen die moeten staan voor veiligheid, nabijheid en liefde. Daar hoort geweld niet thuis, maar ook daar werkt de zonde door. Wat wordt hieraan vaak lang in eenzaamheid geleden. Erg genoeg wordt door ouders hun geweldsuitoefeningen soms ook nog onterecht goed gepraat met een verwijzing naar het gezag van God.

PROJECT

Huiselijk geweld en seksueel misbruik

Recent is door Stichting Schuilplaats, De Vluchtheuvel en het Ds. G.H. Kerstencentrum, het project 'Huiselijk geweld en seksueel misbruik' gestart. De opdrachtgevers van het project zijn de Gereformeerde Gemeenten, de Hersteld Hervormde Kerk en de Gereformeerde Gemeenten in Nederland. De doelstellingen van het project zijn:

- Informeren van de kerkelijke achterban over huiselijk geweld en seksueel misbruik, en de mogelijkheden voor de aanpak van dit probleem.
- Bewustwording van de factoren die de geslotenheid in eigen kring bevorderen of in stand houden.
- Advisering bij situaties van huiselijk geweld. Dit advies kan gevraagd worden door hulpvra-

Efeze 5: 23 "... en Hij is de Behouder van het lichaam."

Vanuit diepten van ellende klinkt de roep tot God die Heil kan zenden. Heil wat zichtbaar is geworden in Jezus Christus. Wij belijden dat Hij heeft geleden! Als Lijdende Knecht des Heeren kent Hij de pijn en de eenzaamheid en deze herkenning mag tot troost zijn. Daarbovenuit klinkt de verkondiging dat Hij triomfeerde over zonde en dood. Hij bracht redding voor verdrukten en is dé Bron van de vergeving.

De Bijbel spreekt scherpe woorden over geweldplegers (vgl. Ps. 11:5) en wijst het adres waar we als slachtoffer onze klacht mogen brengen (vgl. Ps. 10:14). De Heere draagt door Woord en Geest zorg voor de Zijnen. Paulus getuigt in Efeze 5 hoe Christus het voorbeeld is voor de huwelijksrelatie van man en vrouw. Daar staat over Jezus Christus: Hij is de Behouder van het lichaam. Deze belofte mogen we aanklappen waar geweld ons bedreigt: 'Heere, bewaar ook mij'. Met uitzicht op de eeuwige Vernieuwing waar geen geweld meer zal zijn!

gers, maar ook door anderen zoals familieleden, docenten, ambtsdragers en gemeenteleden.

- Advisering van seculiere organisaties die werken met reformatorische gezinnen.

Binnen de genoemde drie instellingen zijn inmiddels aandachtsfunctionarissen aangesteld die dit project uitvoeren. Zij zullen hier ook andere (hulpverlenende) instellingen bij betrekken die actief zijn in de reformatorische kring. De aandachtsfunctionarissen zijn laagdrempelig te benaderen door iedereen die advies nodig heeft in situaties van huiselijke geweld of seksueel misbruik. Voor meer informatie of advies kunt u contact met ons opnemen.

31^e jaargang, september 2015, nr. 2
Schuilplaats Perspectief is een uitgave van Stichting Schuilplaats.

REDACTIE
Mevr. E.D. van de Lagemaat, Mevr. H.M. van Dommelen, Dhr. P.J. Versloot

Aan dit nummer werkten verder mee:
Ds. B. Jongeneel, Mevr. C.J. van Gemerden-Bor, Dhr. H.J.C. Rebel, Mevr. S.M. Snoei

FOTOGRAFIE Istockphoto

Stichting Schuilplaats is een landelijke, interkerkelijke hulpverleningsorganisatie. Medewerkers van Stichting Schuilplaats begeleiden mensen die vastgelopen zijn en helpen hen weer op weg om nieuw perspectief te zien. De overtuiging dat de Heere God betrokken is op alle mensen vormt onze belangrijkste drijfveer om ons in te zetten voor de mensen die hulp bij ons vragen. We zetten onze vakkennis en deskundigheid in om onze cliënten te begeleiden in hun psychosociale problemen.

Stichting Schuilplaats biedt christelijke psychosociale hulpverlening in samenwerking met lokale kerken. Daarvoor zijn in de regio hulpverleningslocaties opgericht die de naam "Diaconaal Maatschappelijk Werk" voeren.

NALATEN
Wij stellen het zeer op prijs als u Stichting Schuilplaats in uw wilsbeschikking op wilt nemen. U dient dan de volgende zin te vermelden: "Ik legateer aan Stichting Schuilplaats te Veenendaal een bedrag van € ... om te worden afgegeven zonder kosten, drie maanden na mijn overlijden."

Postbus 7, 3900 AA Veenendaal
T (0318) 54 78 70
E info@stichtingschuilplaats.nl
I www.stichtingschuilplaats.nl

Uw steun is hard nodig!

Kijk hieronder voor de juiste regio

Gift voor uw eigen regio overmaken kan op:
DMW Achterhoek:
NL18 INGB 0001 3414 00
DMW Ablasserwaard en Vijfheerenlanden:
NL07 RABO 0359 3417 64
DMW Noord-Brabant:
NL18 INGB 0001 3414 00
DMW Ridderkerk:
NL23 RABO 0355 4629 31
DMW Scherpenzeel:
NL28 RABO 0355 1350 78
DMW Staphorst:
NL07 RABO 0356 5768 76
DMW Veenendaal:
NL69 RABO 0393 3119 88
DMW Woudenberg:
NL75 RABO 0372 4005 23
Stichting Schuilplaats landelijk:
NL18 INGB 0001 3414 00

BESTUUR
Dhr. Drs. W.J. van Duijn (voorzitter, Katwijk);
Dhr. Drs. A. Terlouw (penningmeester),
Waddinxveen; Dhr. R. Geluk, Ermelo; Dhr. M.
Bogerd (secretaris), Urk; Mevr. W.S. van
Wetten (algemeen adjunct), Nieuw-Beijerland

Schuilplaatsperspectief

September 2015, nr. 2

Wie: Renate
Leeftijd: 36 jaar
Thema
Huiselijk geweld

Niet verstoppen maar praten

"Ik wilde niet meer bang zijn. Ik kon twee dingen doen: weggaan of hulp zoeken. Ik heb voor het laatste gekozen en heb er geen spijt van." Renate en Kees zijn 14 jaar getrouwd en hebben een zoon van acht. Vanaf de eerste dag van hun huwelijk slaat en schopt Kees haar regelmatig wanneer hij zich gefrustreerd voelt.

Onze zoon Roy was steeds vaker getuige van het huiselijk geweld. Ik was door de jaren heen erg op mijn hoede geraakt om niets verkeerd te doen; nu zag ik dat Roy meer en meer onzeker werd. Als zijn vader geweld gebruikte dan begon hij hysterisch te huilen.

Kees pakte hem dan stevig vast, schudde hem door elkaar om hem vervolgens te troosten. Ik kon deze situatie niet langer aanzien. Er moest een oplossing komen. En dat terwijl ik juist dacht dat het geweld minder zou worden door de geboorte van Roy.

VOOR SLACHTOFFERS

- Stel grenzen! Benoem het aan de ander wanneer je iets niet prettig vindt.
- Wees je bewust van de impact die geweld kan hebben op kinderen ook al betreft het hen niet rechtstreeks.
- Voorkom een isolement. Blijf contact houden met mensen om je heen en zorg dat ze op de hoogte zijn van de situatie
- Zoek hulp: ga naar de huisarts en schakel bij dreigend geweld de politie in.
- Bid tot God om wijsheid en om Zijn bescherming.

VOOR DE OMGEVING

- Heb je het vermoeden dat er iemand in je omgeving slachtoffer is van geweld? Probeer dan met deze persoon in contact te komen en te praten over wat er speelt.
- Luister naar de ander, neem het verhaal serieus en toon begrip.
- Probeer een beeld te krijgen van de situatie. Vraag na hoe vaak het geweld voorkomt en hoe acuut de situatie is.
- Bekijk samen welke mogelijkheden er zijn en wat de ander wil. Maak met elkaar een plan voor wat er nodig is in geval van dreigend geweld.
- Vraag eventueel advies bij een hulpverleningsorganisatie, zoals Stichting Schuilplaats.

» Situatie verandert

Een jaar geleden belde Renate Stichting Schuilplaats voor een gesprek. De hulpverlener van Schuilplaats: “Die eerste stap zetten is vaak de moeilijkste. Het is een cruciaal moment waarop de situatie kentert: het slachtoffer besluit hulp te gaan zoeken en het probleem komt aan het licht. Het is het moment dat het slachtoffer erkent dat het geweld een probleem is en er een oplossing nodig is. Wij bevestigen dit en dat maakt een nieuwe kracht los bij de cliënt die hem/haar in staat stelt het geweld te laten stoppen.”

Spoed

De hulpverlener vervolgt: “We zetten bij huiselijk geweld altijd direct een spoedaanvraag in werking zodat het slachtoffer ervan op aan kan direct hulp en steun te krijgen. Meestal heeft het zetten van deze stap tot gevolg dat ook de dader bereid is hulp te aanvaarden bij het doorbreken van de geweldspiraal. Renate heeft na het intakegesprek direct aan haar man duidelijk gemaakt: ‘Wil je dat ik blijf? Dan moet je in behandeling gaan. En als je me weer slaat of schopt, bel ik de politie.’

Niet wegkruipen

Renate: “Het gekke is, dat ik mijzelf de schuld gaf van de woede-uitbarstingen en het geweld van mijn man. Ik dacht: ‘ik heb het niet goed aangepakt. Ik had dit of dat moeten zeggen’.

De hulpverlener van Stichting Schuilplaats heeft mij geholpen mijn eigen gedrag te veranderen. Door niet weg te kruipen op het moment dat Kees boos wordt, beseft hij dat ik geen schuld heb aan zijn woede uitbarsting. Hij is zelf verantwoordelijk voor de woede die hij voelt en zeker voor de klappen die hij uitdeelt. Het bijzondere is dat dit zo’n effect heeft op de situatie, dat ik vanaf dat moment ook geen klappen meer gekregen heb. Kees bleek zijn impuls tot agressie wel degelijk onder controle te kunnen krijgen.”

Confrontatie

Renate vertelt tijdens de gesprekken met de hulpverlener haar verhaal. “Het heeft lang geduurd voordat ik zwanger werd. Kees wilde graag een kind en ik merkte dat het uitblijvende vaderschap een punt van frustratie voor hem was. Ik was daarom zo blij toen ik eindelijk zwanger was en hoopte dat de woedeaanvallen van Kees zouden stoppen. Maar dat bleek niet het geval. Twee jaar geleden kwam ik met een gekneusde arm bij de huisarts. Ik heb hem toen voor het eerst verteld van het huiselijk geweld. Hij is gaan praten met Kees en adviseerde hem om in therapie te gaan. Dat wilde Kees niet. Hij was bang voor confrontatie met zijn emoties. Als kind is hij zelf slachtoffer geweest van de woede uitbarstingen van zijn vader.”

“

“Het gekke is, dat ik mijzelf de schuld gaf van de woede-uitbarstingen en het geweld van mijn man.”

Denkpatronen

“Ik was zo moe van de situatie. Soms dacht ik erover om weg te gaan bij mijn man. Het gaf mij hoop dat Kees nu bereid bleek om in therapie te gaan bij De Waag. Dit is een gespecialiseerd centrum voor zorg aan mensen met grensoverschrijdend gedrag. Hij leerde om emoties niet te vertalen in agressie maar in het uitspreken en tonen ervan. De hulpverlener van Schuilplaats heeft met mij gewerkt aan verandering in mijn gedrag en denkpatronen. Ik heb als kind de rol van ouder vaak op mij genomen. Van jongs af aan was ik gewend om altijd te geven en ik kreeg daarvoor geen bevestiging. Ook bij vriendinnen durfde ik niet aan te kloppen voor hulp. Omdat ik bang was dat ze het te druk met zichzelf hadden.”

Respect

Renate: “Ik ben naar mijn ouders toegegaan en heb met hen gesproken over het verleden. Zij gaven toe dat ze altijd een groot beroep op mij hadden gedaan. Ik heb vervolgens wat meer afstand van hen genomen. Om nu eens niet degene te zijn die alles regelt. Mijn ouders kwamen naar mij toe en gingen me helpen. Dat was een enorme erkenning en steun. De belangrijkste

verandering was misschien wel dat ik over mijn ervaring heb gesproken met mijn vriendinnen en ook met mensen binnen onze kerkelijke gemeente. Ik was erg bang voor de schaamte en schande. Wat bleek? De mensen om ons heen vonden mij dapper en hadden respect voor hoe wij onze problemen aanpakten. Ze gaven daarnaast ook blijk van herkenning. Dat is een grote steun voor ons geweest.”

Opnieuw beginnen

“Doordat Kees meer over zijn gevoelens leerde praten, zijn we sowieso meer gaan praten met elkaar. Dat heeft het vertrouwen in elkaar veel goed gedaan. Ik vond het moeilijk om hem te vergeven maar nu hij zelf heeft aangegeven dat hij fout zat en het hem spijt, is dat makkelijker geworden. Lucas 17 heeft me tijdens de hulpverlening geholpen in de worsteling hoe ik met vergeving om moest gaan. Wat er is gebeurd leg ik in de handen van de Heere. Zo kunnen we iedere dag opnieuw met elkaar beginnen.” Met verwondering verzucht Renate: “Ik had nooit gedacht dat het zo ten positieve kon veranderen. Ik ben God en de hulpverlening zeer dankbaar.”

van de hulpverlener

Geweld in relaties

Geweld in huiselijke kring is de meest voorkomende vorm van geweld in Nederland. In elk gezin of in elke relatie is wel eens een meningsverschil of ruzie. Maar wat als er klappen vallen of je steeds wordt uitgescholden? Dat is niet normaal. Uit onderzoek blijkt dat van de totale Nederlandse bevolking tussen de 18 en 70 jaar, 45 procent ooit slachtoffer is geweest van enige vorm van geweld in huiselijke kring.

“

Huiselijk geweld gaat zelden zomaar over.”

Wat is huiselijk geweld? Huiselijk geweld is geweld, dat door iemand uit de huiselijke- of familiekring van het slachtoffer wordt gepleegd. Dat kan zijn door ouders, gezinsleden, familieleden of huisvrienden. Het geweld kan onder andere lichamelijk, seksueel of psychisch van aard zijn. Voorbeelden van huiselijk geweld zijn geweld tussen partners onderling of geweld van ouders naar kinderen. Ook kan het gaan om ouderenmishandeling bijvoorbeeld in familierelaties of door mantelzorgers.

Worsteling

Slachtoffers van huiselijk geweld kennen veel schaamte voor de buitenwereld. Het is daarom moeilijk voor hen om ermee naar buiten te komen. Dat maakt dat slachtoffers in een isolement kunnen raken. Ze verliezen hun weerbaarheid en zelfvertrouwen en kunnen een negatief

zelfbeeld ontwikkelen. Huiselijk geweld kan ook leiden tot onder andere emotionele problemen en depressies.

Wat kan helpen?

Huiselijk geweld gaat zelden zomaar over. Een eerste belangrijke stap is om iemand uit de omgeving in vertrouwen te nemen. En wanneer dat niet mogelijk is om hulp te zoeken. Als je slachtoffer bent van geweld, hoef je dat niet te accepteren, wat de oorzaak ook mag zijn. Kom zo snel mogelijk in actie. Hoe langer het duurt, hoe erger het kan worden.

Wat kan Schuilplaats/ DMW betekenen?

In de eerste plaats wordt besproken hoe je voor jezelf en andere gezinsleden de veiligheid kunt waarborgen. Dat is een belangrijke stap. Eerst moet het geweld stoppen voordat je toekomt aan verwerking en bijvoorbeeld het werken aan herstel van de relatie.

CHRISTINE VAN GEMERDEN
HULPVERLENER BIJ
STICHTING SCHUILPLAATS